

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ, intentată la acțiunea depusă de către Isai Arhirii împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil și obligarea emiterea actului administrativ individual favorabil,

împotriva deciziei din 12 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

*(Dosarul nr. 3ra-215/23
PIGD 2 2-21013422-01-3ra-22022023)*

Admisibilitatea recursului. Articolul 246 din Codul administrativ (în vigoare până la 01 septembrie 2023).

Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, jud. T. Avasiloaie
Curtea de Apel Chișinău, jud. A. Minciuna, V. Negru, E. Palanciuc

14 mai 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Ion Malanciuc

Diana Stănilă, *judcători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. În data de 28 ianuarie 2021, Isai Arhirii a depus cerere de chemare în judecată, concretizată ulterior, împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, prin care a solicitat anularea deciziei nr.92/2020/87297 din 05 noiembrie 2020, anularea răspunsului nr.A-2682/20 din 11 decembrie 2020, obligarea emiterii deciziei prin care să-i fie reexaminat dreptul la pensie în condițiile art.33, alin.(4¹) din Legea nr.156 din 14 octombrie 1998.

2. În motivarea acțiunii Isai Arhirii a invocat, că în data de 04 august 2020 s-a adresat la Casa teritorială de Asigurări Sociale, Rîșcani cu cerere privind reexaminarea pensiei pentru stagiul de cotizare după stabilirea pensiei, în conformitate cu art. 33 din Legea nr. 156/1998 privind sistemul public de pensii.

3. În data de 23 octombrie 2020, Casa teritorială de Asigurări Sociale, Rîșcani a emis decizia nr. 92/2020/85722, prin care a respins cererea de reexaminare a pensiei pentru stagiul de cotizare de cel puțin 10 ani după stabilirea pensiei, fiind stagiul de cotizare realizat 9.9, din motiv că, conform art. 33, alin. (1), lit. c) al Legii nr. 156/1998, nu a realizat un stagiul de cotizare de cel puțin 10 ani după stabilirea pensiei, având o posibilitate de a reexamina pensia după o lună de zile, dacă continuă activitatea.

4. Isai Arhirii a indicat, că în data de 26 octombrie 2020 s-a adresat repetat către Casa Națională de Asigurări Sociale cu cerere privind reexaminarea pensiei pentru stagiul de cotizare, însă la 06 noiembrie 2020 a fost emisă decizia de refuz nr. 92/2020/87297, motivând că nu a fost realizat stagiul de cel puțin 10 ani după stabilirea pensiei, iar de data aceasta a fost indicat stagiul de cotizare ca 9.8, ceea ce deja este în contradicție cu prima decizie de refuz.

5. Reclamantul a susținut că este de acord cu soluția primei decizii de refuz (nr. 92/2020/85722), dat fiind faptul că din data de 31 iulie 2010 până la 01 iulie 2020 sunt 9 ani, 11 luni și 1 zi, motiv din care s-a adresat repetat în data de 26 octombrie 2020, fiind indicat în istoria asigurării că a activat în câmpul muncii până pe data de 14 septembrie 2020, respectiv din data de 31 iulie 2010 până pe 14 septembrie 2020 sunt 10 ani, 1 lună și 14 zile.

6. Drept urmare, reclamantul a menționat că soluția celei de a doua decizii de refuz (nr. 92/2020/87297) este neîntemeiată și ilegală. În acest sens, la 30 noiembrie 2020 s-a adresat către Casa Națională de Asigurări Sociale, cu

contestație, solicitând anularea deciziei nr. 92/2020/87297 din 06 noiembrie 2020 și reexaminarea dreptului la pensie, care prin răspunsul din 15 decembrie 2020, a fost respinsă, deoarece confirmă stagiul de cotizare realizat după stabilirea pensiei de 9 ani, 10 luni, 24 zile. În stagiul de cotizare perioada de la 01 decembrie 2018 până la 31 octombrie 2018 nu a fost inclusă, deoarece pentru această perioadă agentul economic, „ACC-130” nu a prezentat declarația persoanei asigurate REV-5. Ținând cont de faptul că angajatorul poartă responsabilitatea pentru prezentarea declarațiilor persoanelor asigurate REV-5 corecte și veridice pentru toți angajații entității, urmează să soluționeze problema cu angajatorul.

7. Reclamantul a invocat că nu este de acord cu răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale, considerându-l declarativ și lipsit de probatoriu juridic, iar drept probe, anexează la prezenta cerere, dările de seamă pentru august, septembrie și octombrie 2018, unde este clar indicat că contribuțiile de asigurări sociale au fost achitate regulat și în mod deplin.

8. Mai mult ca atât, Isai Arhirii a notat, că la 06 septembrie 2019 a fost emis Raportul vizitei fiscale, inspectorul principal al Secției deservire persoane juridice nr. 1 DDF Râșcani, în baza delegării în vizită fiscală nr. 654 din 16 mai 2018 a efectuat vizită fiscală la „ACC-130” privind respectarea legislației în vigoare și a gradului de conformare fiscală benevolă. Vizita fiscală s-a efectuat de la data de 06 septembrie 2018, iar, în urma vizitei fiscale s-a constatat că „ACC-130” se află pe adresa declarată în sistemul informațional Serviciul Fiscal de Stat. A fost efectuată verificarea persoanelor cu funcții de răspundere și locul desfășurării activității - datele corespund cu informația despre înregistrarea agentului economic. Contribuabilul sus-menționat prezintă dările de seamă conform legislației în vigoare.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

9. Prin hotărârea din data de 05 octombrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani s-a admis acțiunea depusă de către Isai Arhirii, s-a anulat decizia Casei teritoriale de Asigurări Sociale, Râșcani mun. Chișinău nr.92/2020/87297 din 05 noiembrie 2020 și decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale de soluționare a cererii prealabile nr.A-2682/20 din 11 decembrie 2020. S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să emită o decizie nouă, în temeiul cererii nr.92/2020/4989 depusă de Isai Arhirii la data de 26 octombrie 2020, prin care să-i reexamineze lui Isai Arhirii pensia pentru limită de vârstă. (f.d. 42, 47-49)

10. Hotărârea instanței de fond a fost contestată cu apel, în termen la 20 octombrie 2021, de către Casa Națională de Asigurări Sociale. (f.d.46)

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

11. Curtea de Apel Chișinău prin decizia din data de 12 octombrie 2022 a respins apelul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani din 05 octombrie 2021. (f.d. 68, 69-78)

12. Instanța de apel, reținând prevederile art. 33, tabelului nr.1¹ din Legea privind sistemul public de pensii nr. 156 din 14 octombrie 1998, a concluzionat că cererea de chemare în judecată depusă de către Isai Arhirii este întemeiată, deoarece s-a stabilit că Isai Arhirii este beneficiar de pensie pentru limită de vârstă de la 31 iulie 2010 pentru un stagiul de cotizare realizat până la 01 ianuarie 1999 de 30,1 ani și după 01 ianuarie 1999 - de 10,3 ani, în total 40,4 ani.

13. Totodată conform răspunsului Casei Naționale de Asigurări Sociale nr.A-2682/20 din 11 decembrie 2020 rezultă că Isai Arhirii, după stabilirea pensiei a continuat să activeze la „ACC-130” în calitate de administrator în perioada 20 august 2010 – 31 august 2018 și de la 01 noiembrie 2018 – 14 septembrie 2020 și astfel a realizat un stagiul de cotizare de 9 ani, 10 luni și 24 de zile. Din același răspuns rezultă că perioada 01 septembrie 2018-31 octombrie 2018 nu a fost inclusă în stagiul de cotizare pe motiv că agentul economic „ACC-130” nu a prezentat pentru această perioadă declarația persoanei asigurate REV 5.

14. Curtea de Apel Chișinău a reținut că acest răspuns se combate prin faptul că „ACC-130” a înregistrat la 25 septembrie 2018 în adresa Serviciul Fiscal de Stat darea de seamă privind reținerea impozitului pe venit, a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală și a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii calculate, pentru luna septembrie 2018. Deci, se constată că Isai Arhirii a achitat contribuții individuale de asigurări sociale calculate și pentru luna octombrie 2018.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

15. Împotriva deciziei instanței de apel a depus recurs Casa Națională de Asigurări Sociale, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani și a deciziei Curții de Apel Chișinău cu pronunțarea unei noi decizii prin care să fie respinsă cererea de chemare în judecată depusă de către Isai Arhirii ca neîntemeiată. (f.d. 83,89-90)

16. În motivarea recursului Casa Națională de Asigurări Sociale a menționat că la adoptarea hotărârii cât și a deciziei, instanțele de judecată urmau să aprecieze probele, să determine circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii și admisibilitatea acțiunii.

17. În acest sens a menționat că în stagiul de cotizare perioada de la 01 septembrie 2018 până la 31 octombrie 2018 nu a fost inclusă, deoarece pentru această perioadă agentul economic, „ACC-130” nu a prezentat declarația persoanei asigurate REV 5 pentru Isai Arhirii, or, a fost prezentată Darea de

seamă IPC 18 prin care se atestă că la contul lui Isai Arhirii au fost înscrise datele pentru lunile septembrie și octombrie 2018. Ulterior, la data de 25 februarie 2019, de către „ACC-130” au fost prezentate Dărilor de seamă IPC 18 de tipul „corectate” prin care, se modifică perioadele și persoanele beneficiare de salariu. Perioada lunii septembrie a fost substituită cu luna iulie 2018, iar luna octombrie a fost substituită cu luna noiembrie 2018. Prin urmare, la contul personal al lui Isai Arhirii se dublează informația pentru lunile iulie și noiembrie 2018 și nu se identifică lunile septembrie și octombrie 2018.

18. În data de 06 iunie 2023 Isai Arhirii, reprezentat de avocatul Roman Stici a depus referință, prin cae a solicitat respingerea recursului depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale. (f.d. 103-104)

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

19. Art. XI, alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) stipulează că:

„Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursurilor”.

20. Art. 244, alin. (1) din Codul administrativ stabilește că:

„Hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs”.

21. Art.245 din Codul administrativ în vigoare la data depunerii recursului prevede următoarele:

„Recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.”

22. Art. 246, alin. (1), alin. (2) din Codul administrativ, (în vigoare la data depunerii recursului) reglementează că:

„Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere. Recursul se declară inadmisibil în special când:

- a) decizia instanței de apel nu poate fi contestată cu recurs;
- b) recursul este depus în mod repetat;
- c) recursul este depus de o persoană neîmputernicită;
- d) recursul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art.245, alin.(1);
- e) motivarea recursului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.245, alin.(2);

f) cererea de recurs nu corespunde cerințelor stabilite la art.244, alin.(2), art.233 alin.(1) și (2) și art.234 alin.(2) și recurentul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de Curtea Supremă de Justiție.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

23. Cu referire la termenul de declarare a recursului, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că, decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată public la 12 octombrie 2022.

Conform extrasului din poșta electronică a Curții de Apel Chișinău, dispozitivul deciziei a fost notificat autorității publice recurente în data de 19 octombrie 2022, iar decizia motivată a fost notificată în data de 28 decembrie 2022. (f.d. 80,86)

Casa Națională de Asigurări Sociale depus recurs nemotivat în data de 21 octombrie 2022, iar recursul motivat în data de 20 ianuarie 2023.

În asemenea circumstanțe completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că calea de atac în ordine de recurs a fost demarată în interiorul termenului legal.

24. Cu referire la temeiurile recursului instanța de recurs subliniază că din analiza prevederilor art. 246, alin. (2) din Codul administrativ (în vigoare la data depunerii recursului), rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate, ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

25. Completul de judecată reține că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

26. În această ordine de idei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

27. Instanța de recurs notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus.

28. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs depusă Casa Națională de Asigurări Sociale, în circumstanțele expuse, se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

29. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în ordine de apel, în modul în care este garantat de art. 6 §1 al Convenției.

30. De asemenea, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

31. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39).

32. La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

33. În circumstanțele menționate, instanța de recurs ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale.

34. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 246, alin. (1) din Codul administrativ, în vigoare la data depunerii recursului,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă